Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 24. októbra 2013 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Sociálne zabezpečenie — Nariadenie (EHS) č. 1408/71 — Rodinná dávka — Bonus na dieťa — Vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje poskytovanie dávky ako bonifikácie na dieťa ex offo — Zákaz súbehu rodinných dávok“

Vo veci C-177/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour de cassation (Luxembursko) z 29. marca 2012 a doručený Súdnemu dvoru 17. apríla 2012, ktorý súvisí s konaním:

Caisse nationale des prestations familiales

proti

Salimovi Lachhebovi,

Nadii Lachhebovej,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory T. von Danwitz, sudcovia E. Juhász, A. Rosas (spravodajca), D. Šváby a C. Vajda,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Caisse nationale des prestations familiales, v zastúpení: A. Rodesch, avocat,

— S. a N. Lachhebovci, v zastúpení: C. Rimondini, avocat,

— Európska komisia, v zastúpení: V. Kreuschitz a G. Rozet, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 18 ZFEÚ a 45 ZFEÚ, článku 1 písm. u) bodu i), článku 3 a článku 4 ods. 1 písm. h) nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 3), zmeneným a doplneným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 z 13. apríla 2005 (Ú. v. EÚ L 117, s. 1, ďalej len „nariadenie č. 1408/71“), ako aj článku 7 nariadenia Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 257, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 15).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Caisse nationale des prestations familiales (Sociálna poisťovňa pre rodinné dávky, ďalej len „CNPF“) a Salimom a Nadiou Lachhebovcami, francúzskymi štátnymi príslušníkmi, z ktorých jeden pracuje v Luxembursku a druhý vo Francúzsku, vo veci rozhodnutia CNPF o začlenení dávky s názvom „bonus na dieťa“ do základu pre výpočet určeného na stanovenie výšky rodinných dávok, ktoré má Lachhebovcom vyplácať Luxembursko.

Právny rámec

Právo Únie

3 Prvé, piate, ôsme a desiate odôvodnenia nariadenia č. 1408/71 znejú takto:

„keďže ustanovenia o koordinácii vnútroštátnych právnych predpisov sociálneho zabezpečenia patria do rámca voľného pohybu pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členských štátov a musia sa podieľať na zlepšovaní ich životnej úrovne a podmienok zamestnanosti;

…

keďže je nutné v rámci tejto koordinácie zaručiť rovnaké zaobchádzanie podľa rôznych právnych predpisov rôznych členských štátov pracovníkom žijúcim v členských štátoch a na nich závislým osobám a pozostalým v spoločenstve;

…

keďže na zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré sa pohybujú v rámci spoločenstva, sa má vzťahovať systém sociálneho zabezpečenia iba jedného členského štátu, aby sa predišlo prekrývaniu uplatňovaných právnych predpisov rôznych členských štátov a komplikáciám, ktoré by mohli z tohto plynúť;

…

keďže hľadisko zaručenia rovnakého zaobchádzania so všetkými pracovníkmi, ktorí sú zamestnaní na území členského štátu, tak účinne ako je to možné, je vhodné za právne predpisy, ktoré sa majú uplatňovať, určiť právne predpisy toho členského štátu, v ktorom je osoba v zamestnaneckom vzťahu alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť“.

4 Článok 1 tohto nariadenia upravuje definície uplatniteľné v rámci tohto nariadenia.

5 Článok 1 písm. u) uvedeného nariadenia stanovuje:

„i) *rodinné dávky* znamenajú všetky vecné dávky alebo peňažné dávky určené na pokrytie rodinných výdavkov podľa právnych predpisov v zmysle článku 4 ods. 1 písm. h), s výnimkou osobitného príspevku pri narodení dieťaťa uvedeného v prílohe II;

ii) *rodinné prídavky* znamenajú pravidelné peňažné dávky poskytované výlučne na základe počtu, a ak je to vhodné, veku rodinných príslušníkov.“

6 Článok 3 ods. 1 toho istého nariadenia stanovuje:

„Pokiaľ osobitné ustanovenia tohto nariadenia neustanovujú inak, osoby s bydliskom na území jedného z členských štátov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, majú tie isté povinnosti a poberajú tie isté dávky podľa právnych predpisov členského štátu ako štátni príslušníci tohto štátu.“

7 Podľa článku 4 ods. 1 písm. h) nariadenia č. 1408/71 sa toto nariadenie vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú časti sociálneho zabezpečenia v oblasti rodinných dávok.

8 Na základe článku 4 ods. 2 tohto nariadenia sa toto nariadenie vzťahuje na všetky všeobecné a osobitné systémy sociálneho zabezpečenia, či už príspevkové alebo nepríspevkové, a systémy týkajúce sa právnej zodpovednosti zamestnávateľa alebo vlastníka lode v súvislosti s dávkami uvedenými v odseku 1.

9 Článok 5 uvedeného nariadenia znie takto:

„Členské štáty upresnia právne predpisy a systémy uvedené v článku 4 ods. 1 a 2, osobitné nepríspevkové dávky uvedené v článku 4 ods. 2a, minimálne dávky uvedené v článku 50 a dávky uvedené v článkoch 77 a 78 vo vyhláseniach, ktoré sa oznámia a zverejnia podľa článku 97.“

10 Článok 13 toho istého nariadenia s názvom „Všeobecné pravidlá“ stanovuje:

„1. Pokiaľ v článku 14c a 14f nie je ustanovené inak, osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určia v súlade s ustanoveniami tejto hlavy.

2. Pokiaľ články 14 až 17 neustanovujú inak:

a) na osobu zamestnanú na území jedného členského štátu sa vzťahujú právne predpisy tohto štátu dokonca aj vtedy, ak má bydlisko na území iného členského štátu alebo ak sa sídlo alebo miesto podnikania podniku alebo fyzickej osoby, ktorá ho zamestnáva, nachádza na území iného členského štátu;

…“

11 Článok 73 nariadenia č. 1408/71 stanovuje:

„Zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá podlieha právnym predpisom členského štátu, má nárok ohľadom svojich rodinných príslušníkov, ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu, na rodinné dávky, ktoré ustanovené právnymi predpismi prvého štátu, ako keby mali bydlisko v tomto štáte, podľa ustanovení prílohy VI.“

12 Článok 76 tohto nariadenia znie takto:

„1. Keď počas rovnakého obdobia tým istým rodinným príslušníkom z dôvodu vykonávania povolania právne predpisy členského štátu, na území ktorého majú rodinní príslušníci bydlisko, priznajú nárok na rodinné dávky, nárok na rodinné dávky, ktoré náležia podľa právnych predpisov iného členského štátu, ak to prichádza do úvahy podľa článkov 73 alebo 74, budú pozastavené do výšky, ktorú priznávajú právne predpisy prvého členského štátu.

2. Ak sa nárok na dávky neuplatnil v členskom štáte, na území ktorého majú rodinní príslušníci bydlisko, príslušná inštitúcia iného členského štátu môže uplatniť ustanovenia odseku 1, ako keby dávky poskytoval prvý členský štát.“

13 Článok 7 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1612/68 stanovuje:

„1. S pracovníkom, ktorý je štátnym príslušníkom členského štátu, sa na území iného členského štátu nesmie z dôvodu jeho štátnej príslušnosti zaobchádzať inak ako s vlastnými pracovníkmi, pokiaľ ide o podmienky zamestnania a pracovné podmienky, najmä odmeňovanie, prepustenie, a ak by sa stal nezamestnaným, opätovné začlenenie do práce alebo zamestnania.

2. Takýto pracovník požíva rovnaké sociálne a daňové výhody ako vlastní pracovníci.“

14 Článok 10 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup pri vykonávaní nariadenia (EHS) č. 1408/71 (Ú. v. ES L 74, s. 1; Mim. vyd. 05/001, s. 83), v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením č. 118/97 (ďalej len „nariadenie č. 574/72“), stanovuje:

„a) Nárok na dávky alebo rodinné prídavky splatné podľa právnych predpisov členského štátu, podľa ktorých nadobudnutie nároku na tieto dávky alebo prídavky nepodlieha podmienkam poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, sa pozastaví, ak sú počas rovnakého obdobia dávky splatné tomu istému rodinnému príslušníkovi len podľa vnútroštátnych právnych predpisov druhého členského štátu alebo pri uplatňovaní článku 73, 74, 77 alebo 78 nariadenia [č. 1408/71], a to do výšky týchto dávok.

b) Ak je však zárobková činnosť vykonávaná na území prvého členského štátu:

i) v prípade dávok splatných buď len podľa vnútroštátnych právnych predpisov druhého členského štátu, alebo podľa článku 73 alebo 74 nariadenia osobe, ktorá má nárok na rodinné dávky, alebo osobe, ktorej majú byť tieto prídavky vyplatené, nárok na rodinné dávky splatné buď len podľa vnútroštátnych právnych predpisov tohto druhého členského štátu, alebo podľa týchto článkov sa pozastaví do výšky rodinných prídavkov poskytovaných podľa právnych predpisov členského štátu, na území ktorého má rodinný príslušník bydlisko. Náklady na dávky vyplácané členským štátom, na území ktorého má rodinný príslušník bydlisko, znáša tento členský štát;

…“

15 Je potrebné uviesť, že jednak nariadenie č. 1408/71 bolo nahradené nariadením (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72), a tiež že nariadenie č. 574/72 bolo nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia č. 883/2004 (Ú. v. EÚ L 284, s. 1), pričom tieto nové nariadenia nadobudli v súlade s článkom 91 nariadenia č. 883/2004 a článkom 97 nariadenia č. 987/2009 účinnosť 1. mája 2010. Vzhľadom na čas, keď nastali skutkové okolnosti dotknuté vo veci samej, sa na ne naďalej vzťahujú nariadenia č. 1408/71 a č. 574/72.

Luxemburské právo

16 Zákon z 21. decembra 2007, ktorým sa zavádza zákon o bonuse na dieťa (*Mémorial* A 2007, s. 3949), s účinnosťou od roku 2008 zmenil systém daňovej úľavy na dieťa stanovený luxemburskou právnou úpravou. Článok 5 tohto zákona uvedený v jeho hlave II stanovuje:

„Zavádza sa zákon z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa.

Články už citovaného zákona stanovujú:

‚Článok 1. Za každé dieťa, ktoré žije buď v spoločnej domácnosti s otcom a matkou, alebo v domácnosti jedného z rodičov, ktorý sám zabezpečuje jeho výchovu a obživu, a na ktoré vzniká nárok na rodinné prídavky v súlade s článkom 1 zákona z 19. júna 1985 o rodinných prídavkoch a o zriadení Caisse nationale des prestations familiales [(*Mémorial* A 1985, s. 680)] v znení neskorších predpisov, sa poskytne bonus na dieťa na základe automatickej bonifikácie daňovej úľavy stanovenej v článku 122 zákona zo 4. decembra 1967 o dani z príjmov.

Článok 2. Výška bonusu na dieťa sa stanovuje na 922,5 [eura] ročne. Vypláca sa v priebehu daňového roka, ktorého sa týka, pričom vykonávacie ustanovenia sa prijmú veľkovojvodským nariadením uvedeným v článku 6.

Bonus na dieťa vypláca [CNPF] s konečnou platnosťou osobe poberajúcej rodinné prídavky, definovanej v článku 5 ods. 1 a 4 alebo v prípade dieťaťa, o ktoré sa stará a zabezpečuje jeho výchovu len jeden z rodičov sám, rodičovi stanovenému v článku 5 ods. 2 prvej vete zákona z 19. júna 1985 o rodinných prídavkoch a zriadení Caisse nationale des prestations familiales v znení neskorších predpisov, súčasne s rodinnými prídavkami.

…

Článok 4. Okrem toho sa na účely vykonania tohto zákona vzťahujú, s výhradou terminologického prispôsobenia, ak je to potrebné, článok 23 ods. 2 až 3 a články 24, 26, 27, 28, 29, 30 a 31 zákona z 19. júna 1985 o rodinných prídavkoch a zriadení Caisse nationale des prestations familiales v znení neskorších predpisov a článok 208 ods. 4, článok 273 ods. 5, článok 276, článok 278 ods. l a 2, články 291 a 292a, článok 302 ods. 4, články 311 a 333, článok 334 ods. 1 Zákonníka sociálneho zabezpečenia.

Článok 5. Do prvej vety odseku 1 článku 6 zákona z 19. júna 1985 o rodinných prídavkoch a o zriadení Caisse nationale des prestations familiales v znení neskorších predpisov, sa dopĺňa «bonus na dieťa», a to tak, že sa tento výraz vložil za slová «začiatok školského roka».

Článok 6. Veľkovojvodské nariadenie môže stanoviť spôsob vykonávania tohto zákona.‘

…“

17 Článok 29 zákona z 19. júna 1985 o rodinných prídavkoch a zriadení Caisse nationale des prestations familiales, na ktorý článok 4 zákona z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa odkazuje ako na vykonávacie ustanovenie, sa stal, po nadobudnutí účinnosti zákona z 13. mája 2008 o zriadení jednotného štatútu (*Mémorial* A 2008, s. 790), článkom 317 Code de la sécurité sociale (Zákonník sociálneho zabezpečenia). Podľa uvedeného článku 29:

„Za každé dieťa vzniká v každom prípade nárok len na jednu dávku toho istého druhu.

Veľkovojvodské nariadenie zabezpečuje predchádzanie alebo obmedzenie súbehu do výšky najvyššieho prídavku, pokiaľ ide o dávky upravené v tejto knihe a dávky, ktoré na tie isté účely stanovuje iný ako luxemburský systém.“

18 Článok 1 veľkovojvodského nariadenia z 19. decembra 2008, ktorým sa stanovujú podmienky vyplácania bonusu na dieťa od roku 2009 (*Mémorial* A 2008, s. 3305, ďalej len „veľkovojvodské nariadenie z 19. decembra 2008“), prijatého na vykonanie článku 6 zákona z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa, stanovuje:

„Od prvého januára 2009 sa bonus na dieťa vypláca mesačne vo výške 76,88 [eura] na dieťa za každý mesiac, počas ktorého na dotknuté dieťa v zmysle článku 1 zákona z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa vzniká nárok na rodinné prídavky v plnej výške. …

Odchylne od odseku 1 sa bonus zahrnie do vyrovnávacieho prídavku v sume 76,88 [eura] na dieťa za každý mesiac, počas ktorého na dotknuté dieťa vzniká nárok na vyrovnávacie rodinné prídavky priznané z dôvodu povinného členstva v luxemburskej sociálnej poisťovni. Vyrovnávací prídavok sa vypláca ročne alebo polročne na základe predloženia potvrdenia o vyplácaní iných ako luxemburských dávok počas referenčného obdobia.

Bonus sa vypláca rovnakým spôsobom ako rodinné prídavky.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

19 Lachhebovci majú so svojimi deťmi bydlisko v Mondelange (Francúzsko). Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru na jednej strane vyplýva, že pán Lachheb vykonával zárobkovú činnosť v Luxembursku, zatiaľ čo jeho manželka pracovala vo Francúzsku, a na druhej strane, že Lachhebovci mali podľa luxemburskej právnej úpravy nárok na vyplatenie „vyrovnávacieho prídavku“ zo strany CNPF, ktorého výška zodpovedá rozdielu medzi rodinnými dávkami, na ktoré majú nárok od štátu, v ktorom pán Lachheb vykonáva zamestnanie, teda od Luxemburského veľkovojvodstva, a rodinnými dávkami, ktoré by si mohli nárokovať od ich štátu bydliska, teda od Francúzskej republiky.

20 Po tom, ako Lachhebovci podali námietku na riadiaci výbor CNPF, tento výbor potvrdil rozhodnutie CNPF, ktorý s účinnosťou od apríla 2009 zahrnul bonus na dieťa, na ktorý majú nárok Lachhebovci v súlade s luxemburskou právnou úpravou, do výpočtu vyrovnávacieho prídavku stanoveného v článku 1 druhom odseku veľkovojvodského nariadenia z 19. decembra 2008.

21 Na základe žaloby Lachhebovcov rozhodcovská rada sociálneho zabezpečenia toto rozhodnutie zmenila rozhodnutím zo 7. februára 2011 tak, že na základe článku 95 ústavy odmietla uplatnenie veľkovojvodského nariadenia z 19. decembra 2008 z dôvodu jeho nesúladu so zákonom z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa, ktorý zaručuje, že daňové úľavy na deti zakladajúce nárok na rodinné prídavky sa vyplácajú vo forme bonusov na dieťa na základe automatickej bonifikácie. Uvedená rada vyhlásila, že Lachhebovci majú s účinnosťou od apríla 2009 právo na zachovanie bonusu na dieťa stanoveného na základe automatickej bonifikácie daňovej úľavy.

22 CNPF podala na vnútroštátny súd kasačný opravný prostriedok proti tomuto rozhodnutiu, pričom uviedla päť kasačných dôvodov, z ktorých prvé tri sú založené na porušení, zamietnutí uplatnenia, nesprávnom uplatnení, resp. nesprávnom výklade článku 1 písm. u) bodu i), článku 3 ods. 1, článku 4 ods. 1 písm. h) a článku 76 ods. 1 nariadenia č. 1408/71 ako aj článku 10 nariadenia č. 574/72.

23 Vnútroštátny súd rozhodol, že bonus na dieťa, ktorý stanovuje luxemburská právna úprava, je touto právnou úpravou považovaný za rodinnú dávku, na ktorú sa vzťahujú pravidlá zákazu súbehu stanovené v tejto oblasti.

24 Podľa uvedenej judikatúry mechanizmus vyrovnávacieho prídavku prebratý z práva Únie, na ktorý sa odvoláva veľkovojvodské nariadenie z 19. decembra 2008, je relevantný za predpokladu, že sa použije na dávku kvalifikovanú ako rodinná dávka v zmysle článku 1 písm. u) bodu i) a článku 4 ods. 1 písm. h) nariadenia č. 1408/71. Naproti tomu, pokiaľ sa mechanizmus vyrovnávacieho prídavku uplatní na výhody, ktoré nepredstavujú dávky sociálneho zabezpečenia v zmysle uvedeného nariadenia, toto uplatnenie, ktoré má za následok odoprenie určitej časti cezhraničných pracovníkov, ktorí dochádzajú do Luxemburska z iných členských štátov na účely výkonu pracovnej činnosti, vyplácania bonusu na dieťa v celej jeho výške, ktorý sa v plnej výške priznáva pracovníkom s bydliskom v Luxembursku, môže predstavovať diskriminačné opatrenie v zmysle článku 7 nariadenia č. 1612/68, článkov 18 ZFEÚ a 45 ZFEÚ, ako aj článku 3 nariadenia č. 1408/71.

25 Vzhľadom na pochybnosti o kvalifikácii takej dávky, akou je bonus na dieťa stanovený luxemburskou právnou úpravou, ako rodinnej dávky v zmysle článku 1 písm. u) bodu i) a článku 4 ods. 1 písm. h) nariadenia č. 1408/71, Cour de cassation rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je dávka, akou je dávka stanovená v zákone z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa, rodinnou dávkou v zmysle článku 1 písm. u) bodu i) a článku 4 ods. 1 písm. h) nariadenia [č. 1408/71]?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku, bránia články 18 [ZFEÚ] a 45 [ZFEÚ], [článok] 7 nariadenia [č. 1612/68] alebo [článok] 3 nariadenia [č. 1408/71] takej vnútroštátnej právnej úprave, o akú ide v spore vo veci samej, podľa ktorej sa dávka, akou je dávka stanovená v zákone z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa, priznáva pracovníkom vykonávajúcim pracovnú činnosť na území predmetného členského štátu, ktorí spolu so svojimi rodinnými príslušníkmi bývajú na území iného členského štátu, len do výšky rodinných dávok stanovených pre ich rodinných príslušníkov právnymi predpismi členského štátu ich bydliska, keďže podľa vnútroštátnej právnej úpravy je potrebné na predmetnú dávku uplatniť pravidlá zákazu súbehu nárokov na rodinné dávky stanovené v článku 76 nariadenia [č. 1408/71] a [článku] 10 nariadenia [č. 574/72]?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

26 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa majú článok 1 písm. u) bod i) a článok 4 ods. 1 písm. h) nariadenia č. 1408/71 vykladať v tom zmysle, že taká dávka, akou je bonus na dieťa, zavedená zákonom z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa, je rodinnou dávkou v zmysle tohto nariadenia.

27 Na úvod treba pripomenúť, že v súlade so znením článku 4 ods. 1 nariadenia č. 1408/71, ktorý výslovne uvádza „právne predpisy, ktoré sa týkajú… častí sociálneho zabezpečenia“, sa vecná pôsobnosť tohto nariadenia vzťahuje na všetky právne úpravy členských štátov týkajúce sa častí sociálneho zabezpečenia uvedených v bodoch a) až h) toho istého ustanovenia.

28 Konkrétnejšie Súdny dvor opakovane rozhodol, že rozdiel medzi dávkami vylúčenými z pôsobnosti nariadenia č. 1408/71 a dávkami, ktoré do pôsobnosti tohto nariadenia patria, spočíva v podstate v prvkoch, ktoré tvoria každú dávku, najmä v účele takejto dávky a podmienkach priznania, a nie v tom, či vnútroštátna právna úprava v oblasti dávok sociálneho zabezpečenia túto dávku určitým spôsobom kvalifikuje alebo nekvalifikuje (pozri rozsudok zo 16. júla 1992, Hughes, C-78/91, Zb. s. I-4839, bod 14). Okrem toho Súdny dvor mal príležitosť spresniť, že na účely klasifikácie dávok sa za podstatný prvok nemôžu považovať výlučne formálne charakteristiky (pozri rozsudok z 11. septembra 2008, Petersen, C-228/07, Zb. s. I-6989, bod 21 a citovanú judikatúru). Z toho vyplýva, že skutočnosť, že dávka patrí do vnútroštátneho daňového práva, nie je rozhodujúca na posúdenie jej podstatných prvkov.

29 Na účely tohto posúdenia je potrebné v prvom rade preskúmať, či bonus na dieťa, akým je bonus dotknutý vo veci samej, treba považovať za „dávku sociálneho zabezpečenia“ v zmysle nariadenia č. 1408/71.

30 Podľa ustálenej judikatúry dávku možno považovať za dávku sociálneho zabezpečenia, pokiaľ je priznávaná poberateľom mimo akéhokoľvek individuálneho a diskrečného posúdenia osobných potrieb, na základe zákonom stanovenej situácie a ak sa vzťahuje na jedno z rizík výslovne uvedených v článku 4 ods. 1 nariadenia č. 1408/71 (pozri najmä rozsudok z 21. júla 2011, Stewart, C-503/09, Zb. s. I-6497, bod 32 a citovanú judikatúru).

31 Ako to tvrdia CNPF a Komisia, dávka dotknutá vo veci samej sa jednak poskytuje automaticky, ak sa dieťa nachádza v starostlivosti, aby kompenzovala náklady spojené so starostlivosťou o toto dieťa, a jednak predstavuje paušálny príjem priznávaný automaticky bez akéhokoľvek vzťahu k príjmom alebo daniam, ktoré má žiadateľ zaplatiť. Vzhľadom na to taká dávka, akou je dávka dotknutá vo veci samej, naozaj predstavuje dávku sociálneho zabezpečenia.

32 Okrem toho Súdny dvor už rozhodol, že spôsob financovania dávky nemá dosah na kvalifikáciu tejto dávky ako plnenia v rámci sociálneho zabezpečenia, ako to dokazuje to, že podľa článku 4 ods. 2 nariadenia č. 1408/71 nie sú nepríspevkové dávky vylúčené z pôsobnosti uvedeného nariadenia (pozri rozsudok Hughes, už citovaný, bod 21). Súdny dvor už mal takisto príležitosť spresniť, že právny režim, ktorý členský štát použije v rámci realizácie poskytovania dávky, nemá dosah na jej kvalifikáciu ako dávky sociálneho zabezpečenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. marca 2001, Offermanns, C-85/99, Zb. s. I-2261, bod 46).

33 V druhom rade treba presne určiť povahu dávky, o ktorú ide vo veci samej. Na odlíšenie jednotlivých kategórií dávok sociálneho zabezpečenia treba vziať do úvahy riziko, ktoré každá z týchto dávok kryje (rozsudok z 18. júla 2006, De Cuyper, C-406/04, Zb. s. I-6947, bod 27).

34 Konkrétnejšie, podľa znenia článku 1 písm. u) bodu i) nariadenia č. 1408/71 „rodinné dávky znamenajú všetky vecné dávky alebo peňažné dávky určené na pokrytie rodinných výdavkov“. Súdny dvor v tejto súvislosti rozhodol, že rodinné dávky sú dávky určené na sociálnu pomoc pracovníkom, ktorí sa starajú o rodinu, pričom sa na ich financovaní podieľa celá spoločnosť (pozri rozsudky zo 4. júla 1985, Kromhout, 104/84, Zb. s. 2205, bod 14, ako aj z 19. septembra 2013, Hliddal a Bornand, C-216/12 a C-217/12, bod 54 a citovanú judikatúru).

35 Spojenie „pokrytie rodinných výdavkov“ uvedené v článku 1 písm. u) bode i) nariadenia č. 1408/71 sa má vykladať v tom zmysle, že zahŕňa najmä verejný príspevok do rodinného rozpočtu, ktorý je určený na zníženie výdavkov spojených so starostlivosťou o deti (rozsudky Offermanns, už citovaný, bod 41, a zo 7. novembra 2002, Maaheimo, C-333/00, Zb. I-10087, bod 25).

36 Vo veci samej treba konštatovať, ako to zdôraznili CNPF a Komisia a ako vyplýva zo spisu predloženého Súdnemu dvoru, že bonus na dieťa, ktorý sa vypláca na každé dieťa v starostlivosti, zodpovedá verejnému príspevku do rodinného rozpočtu, ktorý je určený na zníženie výdavkov spojených so starostlivosťou o deti, a preto predstavuje rodinnú dávku v zmysle článku 1 písm. u) bodu i) nariadenia č. 1408/71.

37 V tejto súvislosti skutočnosť, že verejný príspevok do rodinného rozpočtu je vo forme peňažného plnenia, ktoré sa uhrádza v rámci vnútroštátneho daňového práva, a že bonus na dieťa sa vyvinul z daňovej úľavy na dieťa, nespochybňuje to, že takáto dávka sa považuje za „rodinnú dávku“, a to na základe zásad pripomenutých v bode 32 tohto rozsudku.

38 Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že plnenie, akým je bonus na dieťa, dotknuté vo veci samej, predstavuje rodinnú dávku v zmysle článku 1 písm. u) bodu i) nariadenia č. 1408/71.

39 Na prvú otázku teda treba odpovedať tak, že článok 1 písm. u) bod i) a článok 4 ods. 1 písm. h) nariadenia č. 1408/71 sa majú vykladať v tom zmysle, že taká dávka, akou je bonus na dieťa, zavedená zákonom z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa, je rodinnou dávkou v zmysle tohto nariadenia.

O druhej otázke

40 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú otázku.

O trovách

41 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 1 písm. u) bod i) a článok 4 ods. 1 písm. h) nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996, zmeneným a doplneným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 z 13. apríla 2005, sa majú vykladať v tom zmysle, že taká dávka, akou je bonus na dieťa, zavedená zákonom z 21. decembra 2007 o bonuse na dieťa, je rodinnou dávkou v zmysle tohto nariadenia.

Podpisy